

Na każdej polskiej monecie okolicznościowej znajdują się:

- nominal
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętnienia ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie: www.nbp.pl/monety

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerami tel. 22 185 45 96 oraz 22 185 13 03.

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

24 kwietnia 2018 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzić do obiegu monetę kolekcjonerską o nominale 10 zł z serii „Wielcy polscy ekonomiści” – Fryderyk Skarbek.

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych. Więcej o NBP: www.nbp.pl

Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość pieniądza

NBP

Narodowy Bank Polski

100-lecie czynu zbrojnego Polonii amerykańskiej

Monety okolicznościowe

100-lecie czynu zbrojnego Polonii amerykańskiej

Na przełomie XIX i XX wieku, gdy polskie ziemie od dawna były podzielone między zaborców, Stany Zjednoczone Ameryki oraz Kanada przyjmowały kolejne grupy emigrantów z Polski, którzy szukali tu wolności politycznej i poprawy sytuacji ekonomicznej.

Liczebność polskiej grupy etnicznej w Stanach Zjednoczonych przed I wojną światową szacowano na około 3 miliony osób (wliczając trzecie pokolenie emigrantów). Z kolei w Kanadzie liczebność polskich migrantów szacowano na około 60 tys. osób. Wraz z napływem kolejnych przybyszów powstawały tu polskie parafie, organizacje społeczno-polityczne, rozwijały się instytucje oświatowo-kulturalne.

Aktywność polskich emigrantów na terenie Ameryki zaowocowała podczas I wojny światowej. Ówczesna Polonia, dzięki staraniom Wydziału Narodowego Polskiego Centralnego Komitetu Ratunkowego skupiającego największe organizacje (Związek Narodowy Polski, Zjednoczenie Polskie Rzymskokatolickie, Związek Polek w Ameryce i Związek Sokolstwa Polskiego w Ameryce), udowodniła, czym jest patriotyzm i ofiarność w pracy na rzecz Polski. Ponad dwadzieścia tysięcy polskich ochotników ze Stanów Zjednoczonych i Kanady zasiliło w latach 1917–1919 szeregi tworzącej się od 4 czerwca 1917 r. Armii Polskiej we Francji, tzw. Błękitnej Armii.

Mobilizacja na taką skalę, prowadzona pod kierownictwem dr. Teofila Starzyńskiego (prezesa Związku Sokolstwa Polskiego w Ameryce), nie miała precedensu w dziejach polskiej diaspory. Akcja przygotowawcza trwała 4 miesiące (czerwiec-wrzesień 1917), a sam werbunek 16 miesięcy (październik 1917 – luty 1919). Transport pierwszych 1200 ochotników po przeszkoleniu w Kanadzie odplynął 16 grudnia 1917 r. z Nowego Jorku do Bordeaux. Łącznie z Ameryki przetrzucono do Francji 20 720 osób.

Systematyczny napływ ochotników z Ameryki umożliwił dalsze formowanie Armii Polskiej we Francji, bowiem do grudnia 1917 r. liczyła ona zaledwie 820 żołnierzy. 10 stycznia 1918 r. utworzono 1 Pułk Strzelców Polskich w 70 procentach złożony z ochotników z Ameryki. 10 kwietnia 1918 r. stan oddziałów polskich we Francji wynosił 204 oficerów i 10 638 szeregowych, co pozwoliło na zorganizowanie od 10 sierpnia 1918 r. jednej dywizji piechoty z oddziałami kawalerii, artylerii, oddziałów technicznych, służb pomocniczych i lotnictwa.

Napływ ochotników z Ameryki i szybki rozwój Błękitnej Armii w 1918 r. wzmocniły politycznie działający w Paryżu Komitet Narodowy Polski, co symbolicznie potwierdziły podpisy Ignacego Jana Paderewskiego i Romana Dmowskiego złożone pod traktatem wersalskim 28 czerwca 1919 r.

W działaniach wojennych na terenie Francji, na froncie ukraińskim oraz podczas wojny polsko-bolszewickiej

12 kwietnia 2018 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monetę srebrną o nominale 10 zł „100-lecie czynu zbrojnego Polonii amerykańskiej”.

Nominał 10 zł

metal: Ag 925/1000

stempel: lustrzany

średnica: 32,00 mm

masa: 14,14 g

brzeg (bok): gładki

nakład: do 15 000 szt.

Projektant monety: Robert Kotowicz

Emitent: NBP

Na zlecenie NBP monety wyprodukowała Mennica Polska S.A.

kiej za wolność Polski poległo 1832 ochotników z Ameryki, a kolejnych 2011 żołnierzy zostało rannych.

Warto podkreślić, że na naszą wdzięczność historyczną zasługuje nie tylko poświęcenie zdrowia i życia ochotników z Ameryki, ale również zaangażowanie finansowe rodaków tam mieszkających. W latach 1914–1920 na sprawy polskie, w tym wojskowe, przeznaczili oni ponad 16 milionów dolarów (obecnie byłoby to ok. 400 milionów dolarów).

Na obu stronach srebrnej monety przedstawiono postacie z warszawskiego pomnika Czynu Zbrojnego Polonii Amerykańskiej, autorstwa rzeźbiarza Andrzeja Pityńskiego. W centralnej części rewersu monety znajduje się postać kawalerzysty Błękitnej Armii na koniu podczas ataku. W dolnym lewym polu widnieje orzeł ochotników z Ameryki, dzierżący w szponach szarfę z napisem ARMIA POLSKA. Na awersie monety przedstawiono dynamiczną postać żołnierza Błękitnej Armii, trzymającego w dłoniach sztandar z polskim orłem.

Teofil Lachowicz